

En begrænsningsfond kan oprettes uanset, om fordringshaveren gør gældende, at begrænsningsretten er bortfaldet i medfør af forslaget § 237. Dette er angivet med formuleringen »krav, der efter deres art kan begrænses«. 1976-konventionens udtryk »claims subject to limitation« er ganske vist ikke entydig; således omfatter det ikke alle af artikel 2 omfattede krav, om end udtrykket bruges som overskrift på artikel 2, men må indsnævres i medfør af de undtagelser fra art. 2, som er gjort i art. 3. Det forekommer imidlertid ikke hensigtsmæssigt at udelukke fondsoprettelse, hvor begrænsningsretten er bortfaldet i medfør af forslaget § 237, da en sådan afgrænsning ville forudsætte, at domstolen præjudicielt skulle afgøre, om der forelå en begrænsningsret, hvilket ville kunne forsinke selve fondsproceduren urimeligt, da en sådan præjudiciel afgørelse under ingen omstændigheder kunne forventes at få bindende virkning for senere tilkomne kreditorer. Det bemærkes i den forbindelse, at § 241, stk. 1 og 2, er formuleret ud fra den forudsætning, at fonden kan oprettes, selv om begrænsningsretten er bortfaldet, hvilket fremgår af, at de af disse bestemmelser flydende retsvirkninger ikke kun er gjort afhængige af, om der er oprettet en begrænsningsfond, men tillige af, om den ansvarlige har mistet retten til at begrænse ansvaret.

I begrænsningsfonden kan indgå begrænsningsbeløb fra både stk. 1, 2 og 3 i forslaget § 238, selv om det krav, der gav anledning til fondsoprettelsen, kun vedrører én af de i § 238 omhandlede kategorier af krav. Den ansvarlige er frit stillet med hensyn til, om der i fonden også skal indgå begrænsningsbeløbet i medfør af § 238, stk. 2, såfremt det krav, der giver anledning til fondsoprettelsen, alene er et tingsskadekrav, omfattet af § 238, stk. 3. Det kan f. eks. tænkes, at erstatning i anledning af personskade som nævnt i § 238, stk. 2, ikke vil nå op på ansvarsgrænsen i § 238, stk. 2, og rederen vil da ikke have anledning til at oprette en begrænsningsfond for så vidt angår dette krav. Er det omvendt et personskadekrav efter § 238, stk. 2, der giver anledning til fondsoprettelsen, og ønsker den ansvarlige at opnå den af fondsoprettelsen følgende beskyttelse, jfr. udkastets § 241, må der i fonden indbetales såvel det af § 238, stk. 2, som det af § 238, stk. 3, følgende begrænsningsbeløb.

Efter *stk. 2* anses fonden for oprettet med virkning for alle de personer, der kan påberåbe sig samme ansvarsgrænse, og til dækning af alle de krav, som ansvarsgrænsen gælder for. Dette indebærer, at disse personer nyder den beskyttelse mod arrest eller udlæg m. v., som følger af § 241.

Bestemmelsen, der bygger på konventionens artikel 11, stk. 3, omfatter efter formuleringen ikke sådanne medansvarlige, som i medfør af forslaget § 237 har mistet begrænsningsretten, jfr. udtrykket ». . . personer, der kan påberåbe sig den samme ansvarsgrænse«. Som nævnt i bemærkningerne til § 239, stk. 1, skal der dog ved fordelingen af begrænsningsbeløbet også tages hensyn til krav, der i medfør af § 237 ikke kan begrænses. Den begrænsning, som ligger i det netop citerede udtryk, har derfor i praksis næppe stor betydning, idet en domstol ved udmålingen af den sikkerhed, som en ansvarlig skal stille for derved at undgå en arrest for et ubegrænset krav, formentlig efter almindelige regler vil tage hensyn til, at arrestrekvirenten har sikkerhed for en del af kravet i fonden.

Det fremgår af det netop nævnte, at udtrykket »krav, som ansvarsgrænsen gælder for« skal forstås som krav, der efter deres art kan begrænses, og som er undergivet samme ansvarsgrænse.

Efter *stk. 3* er den, der har oprettet en fond ved sø- og handelsretten, beskyttet mod, at der her i landet anlægges sag om krav, der er undergivet ansvarsbegrænsning, eller om, hvorvidt fondsopretteren har ret til ansvarsbegrænsning. Formålet med bestemmelsen er at kanalisere alle retssager, hvis udfald får betydning for fordelingen af fonden, hen til den domstol, nemlig sø- og handelsretten i København, der skal afgøre fondens fordeling. Søgsmål anlagt før fondsoprettelsen fortsætter dog. Da sø- og handelsretten også skal afgøre spørgsmålet om fondsopretterens adgang til at begrænse ansvaret, omfatter forbudet mod sagsanlæg i stk. 3 også anerkendelsessøgsmål vedrørende dette spørgsmål. Beskyttelsen mod anerkendelsessøgsmål er endvidere af praktiske årsager udstrakt til også at gælde evt. medansvarlige.

Konventionen indeholder ingen til stk. 3 svarende litispændingsregel. Bestemmelsen hindrer derfor ikke, at der efter en fondsoprettelse i udlandet anlægges sag her i landet. Sagsøgerens interesse i et sådant sagsanlæg